



ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีการกำหนดราคาเมล็ดถั่วเหลืองในราคาต่ำ

ระหว่าง	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ช.	ผู้ร้อง
	บริษัท น.	ผู้ถูกร้องที่ ๑
	บริษัท ธ.	ผู้ถูกร้องที่ ๒

ข้อร้องเรียน

ผู้ร้องประกอบธุรกิจขายเมล็ดถั่วเหลือง ในฐานะพ่อค้าคนกลางให้กับโรงงานสกัดน้ำมันถั่วเหลือง มีหนังสือร้องเรียน สรุปลความได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ กำหนดราคาซื้อเมล็ดถั่วเหลืองในราคาต่ำ เกินกว่าที่ผู้ร้องยอมรับได้ รวมทั้งพยายามบ่ายเบี่ยงการรับซื้อเมล็ดถั่วเหลืองโดยใช้เวลาถึง ๖ เดือน ในการเปิดรับซื้อเมล็ดถั่วเหลือง ส่งผลให้เมล็ดถั่วเหลืองของผู้ร้องได้รับความเสียหาย

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการแสวงหาพยานหลักฐาน ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นนิติบุคคล ประกอบธุรกิจผลิตขายกากถั่วเหลืองและน้ำมันถั่วเหลือง ผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นนิติบุคคล ประกอบธุรกิจผลิตน้ำมันพืช และไขมันพืช เมื่อปี ๒๕๖๑ ผู้ร้องนำเมล็ดถั่วเหลือง ซึ่งรับซื้อจากเกษตรกรระหว่างปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ ไปเสนอขายให้กับโรงงานสกัดถั่วเหลืองของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ แต่ผู้ถูกร้องทั้งสองปฏิเสธรับซื้อ เมล็ดถั่วเหลือง ด้วยเหตุผลว่ามีเมล็ดถั่วเหลืองเสียเกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด ซึ่งกว่าผู้ถูกร้องทั้งสองจะเปิดรับซื้อ ใหม่อีกครั้งต้องใช้เวลากว่า ๖ เดือน โดยระหว่างรอการรับซื้อเมล็ดถั่วเหลือง ผู้ร้องเก็บรักษาเมล็ดถั่วเหลือง ด้วยการนำมาเทกองรวมกันไว้ในโกดังที่ไม่มีการควบคุมอุณหภูมิ เป็นเหตุให้เมล็ดถั่วเหลืองของผู้ร้องมีคุณภาพต่ำ จนไม่ผ่านมาตรฐานการรับซื้อ ผู้ร้องจึงร้องเรียนไปยังสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าร่วมตรวจสอบ คุณภาพตัวอย่างเมล็ดถั่วเหลืองของผู้ร้อง ผลการตรวจสอบพบว่าเป็นเมล็ดตายทั้งหมดและมีเมล็ดเสีย อยู่ในระดับร้อยละ ๓๐ - ๕๐ ซึ่งเกินมาตรฐานเกรดสกัดน้ำมัน จึงไม่สามารถใช้ทำเมล็ดพันธุ์และเข้าสู่กระบวนการ ผลิตน้ำมันถั่วเหลืองได้ สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรจึงประสานหาผู้รับซื้อที่มีความต้องการเมล็ดถั่วเหลือง คุณภาพดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ ซึ่งมีผู้สนใจเข้าร่วมเสนอราคาซื้อ จำนวน ๗ ราย ในราคากิโลกรัมละ ๒.๐๐ - ๑๐.๑๐ บาท แต่ผู้ร้องไม่ประสงค์จะขายเมล็ดถั่วเหลืองเนื่องจากเป็นราคาที่ต่ำเกินกว่าจะรับได้ และทำให้ขาดทุนเป็นจำนวนเงินหลายล้านบาท

/ประเด็นวินิจฉัย...

ประเด็นวินิจฉัย

การปฏิเสธรับซื้อเมล็ดถั่วเหลืองของผู้ถูกร้องเข้าลักษณะเป็นการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่นตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ประกอบการกระทำการใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่นในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ (๑) กีดกันการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายอื่นอย่างไม่เป็นธรรม...” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๑ กำหนดว่า “การพิจารณาความไม่เป็นธรรมของการกระทำให้พิจารณาเกณฑ์ดังต่อไปนี้ประกอบกัน (๑) เป็นการกระทำที่ไม่เคยมีการปฏิบัติมาก่อนที่มีใช้การดำเนินการตามธุรกิจปกติ (๒) เป็นเงื่อนไขที่มีได้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและมีได้แจ้งให้คู่ค้าทราบเป็นการล่วงหน้าภายในระยะเวลาอันสมควรตามแนวทางการค้าปกติของคู่กรณี (๓) เป็นการกระทำที่ไม่สามารถรับฟังได้ด้วยเหตุผลอันชอบธรรมในทางธุรกิจ การตลาดหรือเศรษฐศาสตร์ (๔) ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง”

คณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้าได้พิเคราะห์ข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐาน และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องรับฟังเป็นที่ยุติว่า เมล็ดถั่วเหลืองของผู้ร้องมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่จะนำไปสกัดเป็นน้ำมันถั่วเหลือง ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงไม่สามารถรับซื้อเมล็ดถั่วเหลืองจากผู้ร้องได้ ประกอบกับไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองได้กำหนดราคารับซื้อเมล็ดถั่วเหลืองในราคาต่ำ การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงสามารถรับฟังได้ด้วยเหตุผลอันชอบธรรมในทางธุรกิจ การตลาด หรือเศรษฐศาสตร์ ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองจึงไม่เข้าลักษณะเป็นการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่นในลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มติคณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้ามีมติเป็นเอกฉันท์ เห็นว่า การปฏิเสธรับซื้อเมล็ดถั่วเหลืองของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ สามารถรับฟังได้ด้วยเหตุผลอันชอบธรรมในทางธุรกิจ กรณีร้องเรียนจึงไม่เข้าลักษณะเป็นการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่นตามมาตรา ๕๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงยุติเรื่อง

คณะกรรมการการการแข่งขันทางการค้า

๒๓ เมษายน ๒๕๖๓